

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoCsp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219205282
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1219205282.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: Q. B., N.. XX.XX.XXXX, A. V. XXX/XX, A., zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, o zaplatenie 2.215,67 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.septembra 2021, č.k. 7Csp/89/2019-408, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .
Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 56,40 eur s príslušenstvom a o zaplatenie 110,- eur zastavil, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.049,27 eur s 5 %-ným úrokmí z omeškania ročne a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 93,1 %. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Hoding, a.s. so žalovaným uzavrel dňa 06.05.2015 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku v dohodnutej výške 2.500,- eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 73,15 eur. Celková čiastka, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť bola vo výške 4.389,- eur a celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 1.889,- eur. RPMN bolo vo výške 27,88 %. Podľa článku IV. predmetnej zmluvy poistenie nebolo povinné. Právny predchodca žalobcu predžalobnou výzvou zo dňa 29.12.2016 vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku vo výške 269,16 eur. Zároveň upozornil žalovaného, že ak do 05.02.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2016, bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko žalovaný porušil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy č. XXXXXXXX, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.02.2017 oznámil žalovanému, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2.298,19 eur. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 657, § 658 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 6, ods. 9, § 565, § 517, § 100, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, písm. l/, písm. z/, § 19 ods. 2, § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), podľa článku 10 ods. 2 písm. h/ smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES, podľa § 1a ods. 1, § ods. 4 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., podľa § 2 písm. a/ ods. 2 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 289/2010 Z. z., a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V prvom rade sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania a stotožnil sa s tvrdením žalobcu, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého (nesplateného) dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej

z nich, a tým aj ku skráteniu premlčacej doby, nakoľko ust. § 103 OZ v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 OZ je potrebné interpretovať tak, že pri väčšom počte omeškaných splátok a následnej zročnosti celého (nesplateného) dlhu je potrebné za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba (celého nesplateného dlhu), považovať splátku, ktorá bezprostredne predchádzala zročnosti celého (nesplateného) dlhu, pretože ak nenastane zročnosť celého (nesplateného) dlhu, stávajú sa jeho splátky splatné postupne a postupne začína plynúť aj premlčacia doba týchto jednotlivých splátok, a týka sa to aj splátok, ktoré sa stanú splatnými v medziobdobí (do uplatnenia práva požadovať zaplatenie celého nesplateného dlhu), teda nie je možná taká interpretácia predmetných ustanovení, podľa ktorej by následným zosplatením (vyhlásením splatnosti) celého (nesplateného) dlhu došlo spätne k zmene začiatku behu premlčacej doby týchto jednotlivých splátok. Konštatoval, že žaloba vo veci, bola podaná na súde dňa 01.10.2019. V prípade spotrebiteľských zmlúv možno teda konštatovať, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada. V prejednávanej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú zročné k 20. dňu kalendárneho mesiaca, splatnosť celého nesplateného dlhu mala nastať na základe predžalobnej upomienky zo dňa 29.12.2016, pričom právny predchodca žalobcu v predžalobnej upomienke zo dňa 29.12.2016, presne špecifikoval od omeškania ktorej splátky (10/2016) bude odvodzovať právo okamžitej úhrady celého dlhu. Premlčacia doba zosplatennej zvyšnej časti dlhu teda začala plynúť od splatnosti splátky v mesiaci 10/2016, teda odo dňa 21.10.2016 a nakoľko bola žaloba podaná na súd dňa 01.10.2019, v čase podania žaloby nemohla ešte uplynúť trojročná premlčacia doba a žalobou uplatnená pohľadávka nemohla byť premlčaná. Pokiaľ išlo o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, dal na zreteľ, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Vychádzajúc z účelu smernice, účelu § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017). Z pohľadu tvrdenia žalovaného o nesprávnosti výšky RPMN v zmluve o pôžičke poukázal na skutočnosť, že obsahom žalovaným podpísanej zmluvy o pôžičke boli aj ustanovenia o poistení schopnosti splácať splátky pôžičky. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že dohodnuté poistenie bolo dobrovoľné. Uvedenému nasvedčuje zreteľne odlišená grafická časť s možnosťou neuzavretia poistenia ako aj explicitné vyjadrenie, že poistenie nie je povinné. Takto potom nebolo možné dospieť ani k záveru, na ktorý poukazovala strana žalovaného, že poistné malo byť zahrnuté do výpočtu RPMN. Poistné sa do RPMN zahŕňa iba vtedy, ak išlo o povinné poistenie, čo v tomto prípade nebolo. Nestotožnil sa ani s názorom žalovaného o neprimeranej výške odplaty. Ustanovenie § 53 ods. 6 OZ upravuje situácie, kedy je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov. V takom prípade nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je v tomto smere predpis č. 87/1995 Z. z., teda Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ. Ustanovením § 1a nariadenia sa určila najvyššia prípustná výška odplaty pri spotrebiteľských zmluvách, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa ust. § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Odsek 4 hovorí, že na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. V prípade údajov o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrtrok 2014 platí, že sú platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené do 15.05.2015. Výška priemernej hodnoty RPMN v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014 predstavovala 13,95 %. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa zákona predstavovala 27,90 %, t. j. 2 x priemernej RPMN 13,95 %, a teda výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve vo výške 27,88 % je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR

č. 87/1995. Nedospel ani k záveru, že by dojednaná odplata či dohodnuté úroky boli v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že zmluva má všetky náležitosti požadované Zákomom o spotrebiteľských úveroch, nie je v nej uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa. Z obsahu zmluvy vyplýva, že bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 27,88 %, pričom zo zmluvy nevyplýva pre žalovaného povinnosť platiť žiadne ďalšie poplatky, ktoré by sa mali započítavať do RPMN. Z toho logicky vyplýva, že aj ročná percentuálna miera nákladov by nemala byť vyššia ako 27,88 %, čo bolo uvedené na 1. strane zmluvy. Zmluva bola uzatvorená na 5 rokov, teda pokiaľ sa suma celkových nákladov spotrebiteľa 1.889,- eur rozloží na 5 rokov, predstavuje to 377,8 eur, ako ročné náklady žalovaného na tento úver, čo predstavuje cca 15 % zo sumy poskytnutého úveru. Dohodnutá odplata pritom neprevyšuje maximálnu výšku odplaty prípustnú podľa právnych predpisov. Jedinou odplatou za poskytnutý úver v tomto prípade boli úroky, pokiaľ teda ich výška neprevyšuje maximálnu výšku odplaty prípustnú podľa nar. vl. č. 87/1995 Z. z. nemožno bez ďalšieho konštatovať, že by dohodnuté úroky boli v rozpore s dobrými mravmi. Záverom dodal, že nezistil, že by úverová zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. O nároku žalobcu na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny tak, aby bola žaloba zamietnutá. Nestotožnil sa s tým, že nárok nie je premlčaný. Poukázal na to, že v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže dodávateľ vyhlásiť predčasnú splatnosť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Uvedené neznamena, že by došlo k predčasnej splatnosti automaticky, alebo že by premlčanie pohľadávky začalo plynúť automaticky 3 mesiace po nezaplatení prvej splátky, ani to, že by premlčanie začalo plynúť odo dňa splátky označenej veriteľom v jeho výzve s upozornením na možnosť zosplatenia úveru. V prípade, ak by sa veriteľ nerozhodol vyhlásiť predčasnú splatnosť pre nezaplatenie tejto splátky, ale neskoršej splátky, plynula by premlčacia doba od nezaplatenia tej splátky, ktorá viedla k vyhláseniu predčasnej splatnosti (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/45/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 3Co/115/2019). Pre určenie dátumu splatnosti pohľadávky a s tým súvisiaceho začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúce, dokedy žalovaný čerpal peňažné prostriedky na základe úveru resp. dokedy bezhotovostnými alebo hotovostnými vkladmi na účet úver splácal. V kontexte predloženého prehľadu splátok a úhrad poukázal na to, že podľa zmluvy mala byť prvá splátka úveru uhradená ku dňu 20.6.2015, s tým, že každá ďalšia splátka mala byť uhradená vždy k 20. dňu v mesiaci až do termínu konečnej splatnosti úveru 05/2020. Poukázal na bod 12.2 článku IX Zmluvy (Zmluvné podmienky). Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaný mal uhradiť splátku č. 16.-9/2016, t. j. splátku za mesiac september 2016 v lehote do 20.9.2016. V tejto lehote splatnosti nedošlo k riadnej a včasnej úhrade splátky č. 16.- 9/2016, (dňa 18.11.2016 bola vykonaná len čiastočná úhrada vo výške 40 EUR), pričom k jej riadnej úhrade došlo až dňa 28.12.2016. Zo znenia bodu 12.2. Zmluvy jasne vyplýva systém zosplatenia, t. j. právo zosplatiť úver mal právny predchodca žalobcu už pre prípad, keď nie je uhradená splátka, čo i len čiastočne po dobu 3 mesiacov. Splátka za obdobie september 2016, tzn. č. 16.-9/2016 uhradená nebola riadne po dobu 3 mesiacov, t. j. od 20/9/2016 - 20/12/2016. Práve táto splátka spôsobila zročnosť dlhu a od nej je potrebné počítať začiatok plynutia premlčacej lehoty. Opakovane uviedol, že dňa 28.12.2016 síce došlo k úhrade sumy 80 EUR, avšak uvedená suma sa započítala na splátku č. 16.-9/2016 (splatnú 20.9.2016) vo výške 38,20 EUR až dňa 28.12.2016. Prvá riadne neuhradená splátka počas obdobia nepretržite nasledujúcich 3 mesiacov bola teda splátka č. 16.- 9/2016 a dňom nasledujúcim po jej dátume splatnosti, t.j. 21.9.2016 začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 21.9.2019. Z potvrdenia o prijatí návrhu na začatie konania vyplýva, že návrh na začatie konania bol podaný až dňa 1.10.2019, teda po premlčacej lehote splatnosti splátky, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania. Zotrvál na tom, že pohľadávka žalobcu je premlčaná. Zotrvál aj na tvrdení o absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ust. § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že zmluva obsahuje iba výšku splátky, počet splátok a termín splátok, avšak neobsahuje konkrétny rozpis výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva neobsahuje potrebné náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch mal za to, že predmetný spotrebiteľský úver sa v zmysle § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov. Trval aj na tom, že je nesprávny výpočet RPMN. Nestotožnil sa so skutočnosťou, že do výpočtu RPMN nebola zahrnutá výška poistného, ako náklady žalovaného na úhradu úveru. Žalobca uvádza síce vo výpočte výšku splátky s poistením, avšak do RPMN ho nezahrnul. Skutočnosť, že žalobca vo formulári uvedie v zátvorke, že poistenie nie

je povinné, ale na strane druhej ponúka spotrebiteľovi len dve možnosti, ktoré súčasne predstavujú akceptáciu poistenia s rozdielnou sadzbou výšky poistného nepredstavuje fakultatívny znak zmluvy. Úhrady, ktoré vynaložil ako finančné prostriedky predstavujúce závislé plnenia úveru v prospech žalobcu predstavuje čiastku, ktorú je povinnosť zahrnúť do výpočtu RPMN. RPMN má byť určená presne a určito, nakoľko táto predstavuje celkové náklady spojené s úverom, a teda do jej výpočtu sa zahŕňa nie len výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. Akýkoľvek výklad týkajúci sa fakultatívneho uzatvorenia poistnej zmluvy neobstojí, nakoľko aj z predloženého konceptu formulárovej zmluvy je zjavné, že mal na výber len jednotlivé balíky poistenia pod písm. A - základný súbor poistenia a B- komplexný súbor poistenia. V prípade, ak by zohľadnil riadne aj poistné ako celkový náklad, výška RPMN by mala predstavovať 31,20%, čo je v súlade s interaktívnou kalkulačkou výpočtu. Podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch sa do výpočtu RPMN zaraďujú všetky poplatky spojené s úverom okrem: sankcií v prípade nesplácania (úroky z omeškania), poplatkov za navýšenie úveru, nedočerpanie poskytnutého úveru, expresné spracovanie úveru, prevod finančných prostriedkov pri splácaní. Uviedol, že spotrebiteľská zmluva nebola uzavretá individuálne. Jedná sa o formulárovú zmluvu, znenie ktorej nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť. Poistenie úveru bolo v tomto prípade tiež podmienkou uzavretia zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu. Pokiaľ žalobca vo svojom vyjadrení uvádza, že poistné nie je zohľadnené vo výpočte RPMN, v tomto prípade žalobca jednoznačne potvrdzuje, že RPMN nie je uvedená správne, čo má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výška RPMN bola vyčíslená nesprávne. Žalobca túto domnienku nijakým spôsobom nevyvrátil. Nesprávny výpočet RPMN spolu s neprimeranými úrokmi spolu s poistnou zmluvou, ako celok nie sú udržateľné. Poukázal na to, že v podanom odpore navrhoval výsluch pracovníka žalobcu, ktorý súdu ozrejmi, akým spôsobom došlo k výpočtu RPMN a aké hodnoty RPMN boli zohľadnené. O tomto návrhu na doplnenie dokazovania nebolo rozhodnuté. Vzhľadom na povinnosť súdu konať v prípade spotrebiteľských sporov ex officio bolo zo strany žalovaného súdu navrhnuté, aby zmluvu preskúmal, či neobsahuje ďalšie neprijateľné podmienky. Súd však zmluvu ďalej neskúmal a nedostatky deklarované žalovaným považoval za primerané. Uviedol, že obsahom zmluvy sú celkové náklady spotrebiteľa, ktoré sú spolu vo výške 1.889 EUR. Prepočtom náklady predstavujú takmer 50 % poskytnutého úveru, čo považuje jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi. Mal za to, že zmluvné úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov. Podľa úrokových mier z nových úverov zverejnených Národnou bankou Slovenska, úrok pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 až 5 rokov v mesiaci máj 2015 (t.j. v čase uzavretia Zmluvy) predstavoval 12,26 % ročne. V súvislosti s uvedeným mal za to, že dojednané úroky sú neprimerane vysoké, odporujú dobrým mravom, čo má na základe vyššie citovaného ust. § 39 Občianskeho zákonníka za následok absolútnu neplatnosť dojednania o úrokoch, vyplývajúcich zo zmluvy. Poukázal tiež na neprimerané náklady spojené s poskytnutím úveru vo výške 1.889 EUR. Záverom namietol nepreskúmateľnosť rozsudku.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za vecne správne, súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím sa tak v plnej miere stotožňuje. Názor žalovaného týkajúci sa počiatku premlčania považuje za nesprávny s poukazom na konštantnú rozhodovaciu prax súdov. Rozloženie splátky na jej jednotlivé zložky bolo už súdnou praxou vyriešené. Neobstojí ani námietka nesprávne vyčíslenej RPMN. Súd prvej inštancie tiež správne ustálil, že poistné bolo dobrovoľné, a preto nebolo súčasťou výpočtu RPMN. Výpočet podľa kalkulačky na internetovej stránke je na prejednávany spor nepoužiteľný. Ani námietku neprimeranosti odplaty nepovažoval za dôvodnú. Na základe uvedeného navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej (vyhovujúcej) časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.), a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku na základe obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil s použitím správnych ustanovení právnych predpisov, ktoré aj správne vyložil a aplikoval na zistený skutkový stav a odvolací súd sa s právnymi závermi súdu prvej inštancie, že nárok bol žalobcom uplatnený v zákonom stanovenej premlčacej dobe, zmluva

o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky predpísané náležitosti a výška odplaty, nie je v rozpore so zákonom ani s dobrými mravmi, a to aj s právnymi dôsledkami, ktoré z nich vyvodil, plne stotožňuje. Žalovaný v podanom odvolaní neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia, z konania pred súdom prvej inštancie iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privediť iné právne posúdenie danej veci.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie je zákonom zodpovedajúcim spôsobom a presvedčivo odôvodnený. Z odôvodnenia možno zistiť, na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, teda je z neho zrejmé, k akým právnym záverom konajúci súd dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, dôvody vedúce k vyhovaniu žaloby si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní z hľadiska správnosti zaujatých skutkových a právnych záverov, proti týmto záverom súdu prvej inštancie mohol žalovaný náležite skutkovo a právne argumentovať, a preto v tejto súvislosti bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces, nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom len z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá jeho predstavám a očakávaniam, a preto žalovaným uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstať.

7. Možno konštatovať, že § 53 ods. 9 Obč. zák.; ktorý bol prijatý na ochranu spotrebiteľa pred neprimerane krátkou dobou, v ktorej od neho mohol veriteľ žiadať zaplatiť celý dlh naraz; nemá žiaden vplyv na plynutie doby premlčania podľa § 103 Obč. zák., a preto sa rovnako uplatní aj v prípade spotrebiteľských zmlúv tak, že premlčacia doba začne plynúť okamihom splatnosti tej splátky, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ využil svoje právo a požiadal o predčasné splatenie celého zostávajúceho dlhu. Ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. upravuje podmienky uplatnenia práva na predčasné splatenie dlhu veriteľom a poskytuje dlžníkovi možnosť na dodatočné splatenie dlhu, čo nemení nič na skutočnosti, že splátka, pre nesplnenie ktorej veriteľ zosplatní celý dlh po uplynutí 3 mesiacov omeškania dlžníka s jej zaplatením, je tou nesplnenou splátkou, so splatnosťou ktorej § 103 Obč. zák. spája právne následky v podobe začatia plynutia premlčacej doby pre zaplatenie celého dlhu, ktorý sa stal splatným práve v dôsledku omeškania dlžníka s touto nesplatenou splátkou. Preto od splatnosti tej splátky, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ využil svoje právo a požiadal o predčasné splatenie celého zostávajúceho, a nie splatnosťou ktorejkoľvek inej nesplnenej splátky predchádzajúcej tejto splátke, plynie premlčacia doba v zmysle § 103 Obč. zák., ktorý viaže začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na právnu skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa splatnosti celého dlhu. V danom prípade tak zročnosť dlhu spôsobila splátka 10/2016, splatná 20.10.2016, a nie splátka č. 16 za 9/2016 splatná 20.9.2016, hoci aj bola prvou riadne neuhradenou splátkou počas obdobia nepretržite nasledujúcich 3 mesiacov. Dňa 29.12.2016, kedy žalobca uskutočnil úkon smerujúci k zosplateniu, bola navyše splátka splatná dňom 20.9.2016 už zaplatená v celom rozsahu a právo ju zosplatiť žalobcovi zaniklo splatnosťou splátky za 10/2016, splatnou 20.10.2016. Premlčacia doba tak začala plynúť od splatnosti splátky 10/2016 splatnej dňa 20.10.2016, pre nezaplatenie ktorej sa celý dlh stal splatným. Premlčacia doba totiž neplynie od omeškania so zaplatením prvej nezaplatenej úverovej splátky. Veriteľ má navyše právo úver zosplatiť pre prípad omeškania s plnením splátok úveru, a teda nie je to jeho povinnosťou.

8. V preskúmvanej veci žalovaný v podanom odvolaní namieta, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v dôsledku nesprávnej interpretácie § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. Otázka správnej interpretácie označeného ustanovenia v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už bola Najvyšším súdom SR jednotne vyriešená, a to v uzneseniach najvyššieho súdu z 28. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, zo 17. apríla 2018 sp. zn. 3 Cdo 56/2018, sp.zn. 4 Cdo 211/2017, 4 Cdo 187/2017 z 23. apríla 2018, sp.zn. 5 Cdo 132/2017 z 28.októbra 2018.

9. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že uvedené ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivéj zložky anuitnej splátky (t.j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia totiž zodpovedá účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS a právnym záverom uvedeným v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti K. A. z 9. novembra 2016 a tiež účelu samotného ustanovenia. Pokiaľ teda ustanovenie hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivéj zložke anuitnej

splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku. V súlade s uvedeným názorom sa vyjadril k aplikácii uvedeného ustanovenia zákona č. 129/2010 z.z. aj Ústavný súd SR v náleze sp.zn. I. ÚS 44/2020, podľa záveru ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, a to vzhľadom na to, že touto smernicou sa zabezpečuje úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov a členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenie, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

10. V týchto rozhodnutiach najvyšší súd gramatickým a eurokonformným výkladom dospel k záveru, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky, a s týmto záverom ako aj s právnou argumentáciou odôvodňujúcou tento záver, sa v preskúmvanej veci odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie označených rozhodnutí. I podľa názoru odvolacieho súdu, vychádzajúc z účelu právnej úpravy, vymedzeného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z. z., a vychádzajúc z účelu a obsahu Smernice 2008/48/ES, nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa uvedeného zákona žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ toto ustanovenie uvádza pojmy "výška", alebo "počet" či "termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", možno za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje.

11. So zreteľom na uvedené je správny právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver v predmetnej veci nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nespĺňa náležitosť vyplývajúcu z § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z., pretože neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky.

12. Tvrdenie žalovaného o nesprávnej výške RPMN je len jeho domnienkou, ako to napokon uvádza sám žalovaný v odvolaní, a preto je nenáležitá jeho námietka, že žalobcovi prináležala povinnosť ju vyvrátiť. Pokiaľ žalovaný navrhoval v odpore výsluch pracovníka žalobcu na ozrejmienie akým spôsobom došlo k výpočtu RPMN a aké hodnoty boli zohľadnené, tak zo zápisnice z pojednávania dňa 06.09.2021 vyplýva, že žalovaný žiadne dokazovanie pred vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania, už nenavrhoval. Navyše takýto výsluch sa javí byť v okolnostiach danej veci nadbytočný.

13. V danom prípade odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné započítať do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom aj poistné, keď žalobca preukázal v konaní, že v danom prípade nebolo poistenie podmienkou získania úveru, resp. jeho získania za ponúkaných podmienok. Zo zmluvy vyplýva, že žalovaný mohol odmietnuť ponúkané poistenie a že mal možnosť voľby úveru, resp. jeho získania za ponúknutých podmienok, aj bez poistenia. Z uvedeného je zrejmé, že do výšky RPMN uvedenej v zmluve nebolo potrebné zahrnúť dohodnuté poistenie, a potom nebolo možné považovať za nesprávny ani údaj o RPMN z dôvodu, že by pri výpočte boli použité nižšie celkové náklady, teda bez zohľadnenia výšky nákladov na poistné.

14. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal aj výškou odplaty dohodnutej za poskytnutie úveru, keď dospel k záveru, že táto je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Rovnako vysvetlil dôvody, pre ktoré nepovažoval dohodnuté úroky za rozporné s dobrými mravmi. Preskúmaním úverovej zmluvy tiež konštatoval, že neobsahovala neprijateľné zmluvné podmienky.

15. Skutočnosť, že súd môže v spotrebiteľskom spore vykonať aj taký dôkaz, ktorý spotrebiteľ nenavrhoval (§ 295 C.s.p.), neznamená, že spotrebiteľ nemá (na rozdiel od konania, kde nejde o spor so slabšou stranou) v takomto spore povinnosť tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzuje žalobou uplatnený nárok a na svoje tvrdenia označiť dôkazy (čl. 8 C.s.p., § 132 v spojení s § 323 C.s.p.). Neznamená to zároveň ani povinnosť súdu vykonať každý do úvahy prichádzajúci dôkaz, pretože stále platí, že súd rozhoduje, ktorý z dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a či ide o taký dôkaz, ktorého vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 319 C.s.p.). Súd v sporoch s ochranou slabšej strany vyvíja zvýšenú aktivitu súvisiacu s obstarávaním dôkazných prostriedkov až v prípade, keď je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej (pričom rozhodnutie vo veci samej zároveň neznamená aj rozhodnutie v prospech slabšej strany). Ak ale súdu postačia na meritórne rozhodnutie tvrdenia strán a dôkazy získané z dôkazných prostriedkov, ktoré súdu strany predložili, súd nie je povinný obstarávať ďalšie dôkazné prostriedky, ale rozhodne na základe takto zisteného skutkového stavu. Uvedený vyšetrovací princíp v sporoch s ochranou slabšej strany, ktorý je zvýraznením princípu rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces, bol do Civilného sporového poriadku zakotvený predovšetkým v tej súvislosti, že slabšia strana v mnohých prípadoch nemá objektívnu možnosť prístupu k dôkazným prostriedkom a nedisponuje dostatkom informácií, na základe ktorých by mohla bez

pochybností preukázať svoje tvrdenia, ktorými sa domáha ochrany svojich práv a právnom chránených záujmov v súdnom konaní. Uvedené ale nemožno vykladať tak, že súd je povinný aktívne vyhľadávať dôkazy až dovtedy, kým sa mu nepodarí preukázať dôvodnosť žaloby slabšej strany (resp. jej obrany, pokiaľ by bola v postavení žalovaného subjektu) a rozhodnúť v jej prospech, alebo aby slabšia strana v spore celkom rezignovala vo svojej dôkaznej povinnosti a vedenie všetkého dokazovania vo svoj prospech ponechala na súd, pretože aj v sporoch s ochranou slabšej strany sa uplatní zásada bdelym patria práva, ktorá je už ustálenou zásadou rozvíjanou v pomeroch moderného právneho štátu, ktorý subjekty právnych vzťahov poníma ako emancipovaných jedincov, ktorí sa musia aktívne pričiniť o to, aby ich práva boli rešpektované a chránené, a nie sa spoliehať na ochranársku ruku paternalistického štátu (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 105/2019).

16. Pokiaľ žalovaný v odvolaní odkazoval na podporu svojej argumentácie na závery všeobecných súdov, odvolací súd dáva do pozornosti, že týmito nie je pri svojom posúdení viazaný a nie sú pre neho záväzné.

17. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd neakceptoval argumenty na ktoré poukazoval žalovaný vo svojom odvolaní, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1,2 C.s.p.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).